

17/4753 - Hørings svar fra Viken Fiber AS på Høring - forslag til forskrift om innmåling, dokumentasjon og utlevering av geografisk informasjon om ledninger og annen infrastruktur i grunnen, sjø og vassdrag - via regjeringen.no

Vårt saksnummer: 17/4753

Høring: Høring - forslag til forskrift om innmåling, dokumentasjon og utlevering av geografisk informasjon om ledninger og annen infrastruktur i grunnen, sjø og vassdrag

Levert: 20.12.2019 12:58

Svar type: Uten merknader

Gruppering av høringsinstanser: Private virksomheter

Avsender: Viken Fiber AS

Kontaktperson: Bente Engebråthen

Kontakt e-post: bente.engebrathen@vifiber.no

Viken Fiber har vurdert forslaget til forskrift og vil i det følgende gjøre rede for våre synspunkter.

Om Viken Fiber

Viken Fiber bygger, eier og drifter fiberinfrastruktur over store deler av Østlandet. Gjennom fibernettet tilbyr selskapet salg av Altibox produkter, og har høsten 2019 nærmere 180.000 fiberkunder. Totalt har vi bygget over 15.000 kilometer fiberkabel. Selskapet har ca.110 ansatte, og årets omsetning blir rundt 1.600 MNOK. Viken Fiber eies av Lyse Fiberinvest (65%), Glitre Energi (26,5%), Lier Everk Holding (4,6%) og Hadeland Energi (3,9%).

Oppsummering

Generelt sett er selskapet for en forskrift om ledningsregistrering hvis forskriften gir de involverte partene gode, enkle og tydelige rammer som er et godt verktøy for å håndtere dette i det daglige.

Som fiberutbygger er vi allerede pålagt å dokumentere ledningene vi graver ned, og vi har en sterk egeninteresse i å gjøre dette for å sikre vår egen driftsstabilitet. Vår oppfatning er dog at det ikke er gjeldende regelverk som er problemet, men at regelverket ikke følges. Gjennom denne forskriften mener vi at KMD foreslår å innføre et enda mer innfløkt og kostnadsdrivende regelverk. Vi har ingen tro på at ytterligere dokumentasjonskrav vil gjøre at

flere følger reglene, snarere tvert imot.

Vi tror heller ikke at strengere og mer komplekse dokumentasjonskrav fører til høyere kvalitet på dokumentasjonen. Foreslått forskrift vil medføre et mye større behov for kvalifisert innmålingskapasitet, en kapasitet som i dag ikke finnes. Dette må i så fall gjennomføres ved å bruke mindre kvalifisert arbeidskraft til innmåling, noe vi frykter vil medføre dårligere kvalitet.

Forskriften stiller en del relativt kostnadsdrivende krav som enkelte steder i Norge kan virke fornuftige, men vi føler at forskriften er lite balansert med tanke på å ivareta behovene utenfor de tette bebygde områdene. Det er tross alt stor forskjell på å være anleggseier i Oslo sentrum kontra spredt bebygde strøk. Vi mener at den økte kostnaden forskriften medfører for oss totalt sett ikke kan forsvares. Forskriften må differensiere kravene bedre, slik at mer omfattende krav stilles der de har faktisk nytteverdi.

Bredbåndsutbyggingen i Norge har, mye takket være lønnsom utbygging ved kommersielle aktører, kommet langt. Tettebygde strøk er stort sett godt dekket, mens det gjenstår store behov for utbygging og oppgraderinger i mer spredt bebygde strøk.

Ved utbygging i slike strøk må man grave mange grøftemeter pr. kunde, noe som medfører at økninger i kostnadene ved innmåling av grøftene slår uheldig ut. Vi mener at forskriftsforslaget slik det foreligger, vil medføre en økning i grøftekostnadene. Dette vil vanskeliggjøre lønnsom kommersiell utbygging i grisevendte strøk, og stille større krav til bruk av offentlige midler for å nå Regjeringens mål for høyhastighets bredbåndsdekning.

Den foreslåtte forskriften stiller svært omfattende krav til bildedokumentasjon, basert på Statens kartverk sin standard. Vi mener at kravet vil påføre telekomaktører som graver meget smale grøfter, unødvendig store kostnader både ved innmåling og ved behandling av informasjonsmengden i ettertid. Vi anslår at for å dokumentere denne type grøft for Viken Fiber i 2020 vil det kreve nærmere 60.000 – 90.000 bilder.

Våre innspill til detaljene i høringsnotatet gjelder §§ 3 og 4 og omtales på de følgende sidene, med henvisning til aktuell paragraf i forskriftsforslaget og punkter i høringsnotatet.

§ 3 – Virkeområdet

Forskriften retter seg primært mot anleggseier som har plikt til å dokumentere sine anlegg, og mot aktører som har saklig behov for tilgang til disse opplysningene. Det foreslås at dokumentasjonskravet skal gjelde helt fram til sluttbrukeren, uavhengig av om eierskapet og ansvaret for stikkledningen ligger til anleggseier eller sluttbruker. Hvis stikkledningen tilhører anleggseier, har anleggseier ansvaret for å stedfeste og dokumentere stikkledningen og bekoste denne. Anleggseier må også kunne påvise stikkledningen om dette blir nødvendig.

Mye av Viken Fibers fiberutbygging er basert på dugnad og egeninnsats fra kundene for å holde utbyggingskostnadene og dermed kundenes egenandel lavest mulig.

Viken Fiber eier stikkledningen (fiberkabelen) på kundens eiendom, uavhengig av om det er vi eller kunden som har gravd ned kabelen. Dersom vi graver blir kabelen målt inn. Dersom kunden selv graver, måler vi inn punktet der kabelen starter ved tomtegrensen.

Hovedutfordringen med å måle inn kabel der kunden graver er at vi ikke har kontroll på når kunden graver, legger kabelen og fyller igjen grøften, og at vi derved ikke vil ha noen åpen grøft å måle inn på. I fjor gravde 6.000 av våre kunder (over hele Østlandet) inn sin egen stikkledning, og dette blir primært gjort utenom arbeidstid. Vi har peiletråd i alle våre hovedgrøfter, men det er ingen garanti for at kundene selv er i stand til å etablere dette på egen tomt.

Dersom vi avkreves dokumentasjon av alle stikkledninger, vil det medføre en stor omstilling i våre prosesser og rutiner der kunden skal gjøre egeninnsats på egen tomt. I verste fall tvinger det frem en avvikling av hele egeninnsatsmodellen, noe som vil ha direkte innvirkning på bredbåndsutbyggingen i grisgrendte strøk, der egeninnsats ofte er et premiss for kommersiell utbygging.

Med 15 års erfaring og 180.000 kunder har vi i Viken Fiber ikke opplevd manglende innmåling av stikkledninger som noe problem. Det er svært få graveskader som skjer på sluttbrukerens grunn, og det er i så fall kun gjeldende sluttbruker som blir berørt av skaden. Graveskader på telekomledninger medfører heller ikke fare for liv og helse.

- **Forslag:** Med bakgrunn i ubetydelig forekomst og små konsekvenser av graveskader på vår type stikkledninger på sluttbrukers grunn bør stikkledning for telekom fritas for kravet om innmåling. Dette må inn i forskriften.

§ 4 – Anleggseiers plikt til å dokumentere egne anlegg

Vi vil prinsipielt påpeke urimeligheten i å pålegge anleggseier å stedfeste og dokumentere egne anlegg i henhold til en standard godkjent av Statens Kartverk eller likeverdig internasjonalt akseptert spesifisering. En standard er ikke utarbeidet med tanke på å fungere som forskrift, og må i bunn og grunn være frivillig å bruke, selv om en forskrift gjerne kan anbefale at man følger definerte standarder. Det som skal være forskriftsmessige krav, bør dokumenteres i selve forskriften. Det er en rekke momenter i standarden som vi som telekomaktør ikke kan etterfølge, og dermed blir det vanskelig å etterleve ny forskrift.

Vi er enige i at alle anleggseiere må dokumentere egne anlegg, men at det bør være unntak for stikkledninger for telekom. Kravet om innmåling på åpen grøft er ikke uten videre gjennomførbart for vår del, og vi vil i de

følgende avsnittene gi våre synspunkter på forhold rundt praktisk gjennomføring, behov for endring i systemstøtte, endring i prosesser, rutiner, kapasitetsbehov, bildedokumentasjon og kompetanseendring.

Krav til stedfesting

I dag måler og dokumenterer Viken Fiber våre anlegg på x, y og z-posisjon, men våre GIS/NIS-systemer støtter ikke dokumentasjon av z-posisjon. Forskriftens foreslåtte overgangsperiode på 6 måneder er for kort tid til å få internasjonale leverandører av slike systemer til å endre disse.

- **Forslag:** Grunnet behovet for systemendringer hos internasjonale leverandører bør det bør gå minst 12 mnd. fra forskriften blir vedtatt til den trer i kraft.

Dokumentasjon på åpen grøft

Gjenfyllingsarbeidet på telekomanlegg gjøres fortløpende etter som grøften graves. Dette medfører at grøften ikke står åpen mer enn få timer av gangen.

For 2020 planlegger Viken Fiber å grave 600.000 meter grøft – det tilsvarer omtrent 3.500 meter pr dag i gravesesongen, fordelt på ca. 30 gravelag. For å kunne gjennomføre innmåling på åpen grøft vil vi etter ny forskrift til enhver tid måtte ha 1 person pr. gravelag som gjør innmåling og dokumentasjon. Til sammenligning har vi i dag 1-2 årsverk som driver med innmåling i hele vårt utbyggingsområde.

I tillegg gjennomføres en vesentlig del av bredbåndsutbyggingen i spredt bebygde strøk gjennom dugnadsarbeid, noe som vanskeliggjør måling på åpen grøft på samme måte som inngraving av stikkledninger på privat grunn.

Det er for få landmålere i Norge til å kunne bruke dem på dette arbeidet (ref. informasjon i KMD sitt høringsnotat av 1. aug. 2019 vedr. forslag til endringer i matrikkelforskriften), og konsekvensen av et slik krav vil være at vi vil måtte bruke mindre kvalifisert arbeidskraft. Dette mener vi vil medføre dårligere kvalitet i innmålingene enn dagens løsning med faglærte landmålere.

I grisgrendte strøk benytter vi oss også av alternative graveformer som nedpløying av rør, der grøfter ikke står åpne i det hele tatt.

Etter vår mening bør innmåling av telekomgrøfter med x, y og z-koordinater på lukket grøft med lyttetråd være tilstrekkelig. Z-koordinat beregnes deretter ut fra krav til overdekning, eksempelvis vil ledningsforskriften sette krav til 40 cm. overdekning. En slik løsning med fortsatt bruk av faglærte landmålere mener vi gir en vesentlig bedre kvalitet på innmåling enn forskriftens forslag. Innmålingene vil uansett være innenfor kravene til målenøyaktighet i alle områdetypene i standarden godkjent av Statens Kartverk.

- **Forslag:** Telekombransjen bør gis tillatelse til å måle inn sine anlegg med x, y, z-koordinat på lukket grøft med lyttetråd, og heller justere z-posisjonen med de krav til overdekning som bransjen har. Dette bør da også komme frem i forskriften.

Billedokumentasjon

Gjennom Ledningsforskriften stilles allerede krav om dokumentasjon av tilstanden på et område før vi begynner å grave (i, over og langs offentlig vei), dette dokumenteres ved bilder.

Det virker unødvendig at det i tillegg skal stilles krav til billedokumentasjon av hver meter åpen grøft. For vår del vil det til sammen utgjøre et sted mellom 60.000-90.000 bilder årlig.

Kravet er lite hensiktsmessig for telekomgrøfter som gjenfylles fortløpende, og hvor grøftene er smale og kun består av våre telekomrør alene. For telekom kan dokumentasjonskravet begrenses til å gjelde spesielle tilfeller, f.eks. fellesføring, nærføring og kryssing av eksisterende anlegg osv. I disse tilfellene vil grøftebredden måtte økes for å ivareta flere eller eksisterende anlegg. Vi mener dermed at smale grøfter bør unntas fra kravet om billedokumentasjon. Anleggseiere vil uansett ha mulighet til å sette egne krav ut over standarden godkjent av Statens Kartverk og forskriftens krav.

Som for innmåling på åpen grøft, gjelder samme problemstilling for billedokumentasjon i grisgrendte strøk, i forhold til dugnadsinnsats, alternative graveformer som pløying, etc.

- **Forslag:** Krav til billedokumentasjon bør ikke gjelde smale, langsgående grøfter. Dette bør tas inn i forskriften.

-

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på www.regjeringen.no.